

Inwoners van Luang Prabang delen voedsel uit aan de boeddhistische monniken tijdens een traditionele aalmoezenremonie.
FOTO 123RF

Sereen Laos

Een bezoek aan Luang Prabang in Laos met zijn eeuwenoude tempels, koloniale gebouwen en de frisse geur van de tropische tempelbomen is alsof je teruggaat naar het oude Indochina. Geen stad in Azië waar de architectuur zo goed bewaard is gebleven.

Door **Annelie Langerak**

II

reisbelemmeringen voor westerse toeristen.
Luang Prabang, gelegen op de plek

Het eerste wat opvalt, is dat er in heel Luang Prabang geen hoogbouw is te vinden. Een verademing voor wie net uit steden als Bangkok of Singapore komt. Dat moet ook zo blijven. De stad in de noordelijke bergen van Laos staat in z'n geheel op de werelderfgoedlijst van Unesco.

De plaats herbergt een mix van Franse, Chinese en Vietnamese invloeden. De communistische regering van Laos maakte in de jaren 90 een einde aan de

waar de Nam Khan en Mekong-rivier samenkomen, was eeuwenlang een koningsstad. Maar het had een minstens zo belangrijke functie als centrum voor de boeddhistische monnikenorde. De indrukwekkende tempelcomplexen als plaatsen van verering en onderwijs zijn daar een bewijs van.

We zijn voor het opgaan van de zon opgestaan om de monniken in hun safraankleurige gewaden op hun dagelijkse bedelronde te zien. Zij vormen het hart van de stad. Het zacht zoemende geluid van hun gebeden in de tempels is overal hoorbaar.

Op wiebelige, plastic tafeltjes hebben verkopers

***Luang Prabang centrum
boeddhistische monnikenorde***

De Kuang Si-watervallen zijn een lust voor het oog.
FOTO 123RF

Zo kom je er

Laos is te bereiken met KLM via de Thaise hoofdstad Bangkok van waaruit Lao Airlines, Thai Airways, Bangkok Airways en budgetvliegers als AirAsia dagelijks naar Luang Prabang gaan. Bezoekers van de botanische tuinen nemen de boot bij het ticketkantoor in Wat That, in het centrum van Luang Prabang. Veel orchideeën bloeien in het regenseizoen van mei tot oktober.
pha-tad-ke.com

allerlei offerandes uitgestald. Niet alleen rijst, fruit en groente, maar vooral snacks als chocoladebroodjes, wafels en chips. Blijkbaar houden de monniken van een versnapering.

Al zolang het theravada-boeddhisme hier bestaat, vindt dit dagelijkse ritueel plaats waarbij de monniken bij zonsopgang de 35 tempels van Luang Prabang uitstromen. Zij zien dit als een spirituele verplichting en als een van de vele manieren om karma op te bouwen.

De bedelronde van Luang Prabang is niet meer zo authentiek als voorheen, gezien de hoeveelheid toeristen die erop afkomt. Desondanks blijft het een bijzonder mooie en fotogenieke ceremonie om mee te maken.

Ondertussen zijn we zelf hard toe aan ontbijt. Op tafel verschijnt onder meer warm Laotiaans brood dat niet lijkt op het brood dat wij kennen. De dikke, omeletachtige pannenkoek van kleefrijst wordt geserveerd met een pittige chilisaus. De Franse baguette is ook een

Bezoekers worden hartelijk verwelkomd.
FOTO ANNELIE LANGERAK

vast onderdeel van het Laotiaanse dieet. Zelfs in de dorpen tref je straatstalletjes die de broodjes verkopen.

Na een kop dampende, lokale koffie wandelen we naar het Nationale Museum. Ooit was dit het koninklijk paleis, gebouwd tussen 1904 en 1909 in een mix van traditioneel Laotiaanse en Franse bouwstijl. Hier woonden koning Sisavang Vong en zijn familie tijdens de Franse koloniale periode. Na zijn dood was kroonprins Savang Vatthana de laatste bewoner.

Na de revolutie in 1975 werd het paleis door de regering ingenomen. De royals werden opgesloten in heropvoedingskampen die zij niet overleefden. Hun dood is nooit officieel bevestigd en talrijke geruchten doen de ronde in Laos.

In de ontvangsthallen hangen grote portretten van de voormalige monarchie en vergulde schermen die scènes uit het hindoeïstische Ramayana-epos afbeelden. De muren tonen afbeeldingen van de traditionele levensstijl, in de

jaren 30 door een Franse schilder gemaakt.

De troonhal, privévertrekken en slaapkamers van de royals tonen veel interessante historische voorwerpen. Achter bijna elk object of meubilair schuilt een verhaal. Ook is de verzameling vintage auto's tentoongesteld met het koninklijk logo – een driehoofdige olifant onder een parasol – in de deuren en nummerplaten.

Het museum herbergt ook een collectie van rariteiten zoals een stukje maansteen dat de Verenigde Staten schonken aan het volk van Laos als souvenir van de Apollo 17, de laatste Apollo-missie. Merkwaardig, want de VS dropte van 1964 tot 1973 tijdens de Vietnamoorlog meer dan twee miljoen ton aan bommen op Laos tijdens 580.000 aanvalsmisssies, wat gelijkstaat aan een duizelingwekkende negen jaar lang elke acht minuten een vliegtuiglading bommen. Daarbij werden voornamelijk dorpen en kleine steden in het noordoosten vernietigd.

In een groot deel van het land ligt nog steeds oud bommateriaal verspreid. Hier en daar doet het dienst als afval- of plantenbak. We vinden het ook

Jungle wordt park

Een absolute must is **Kuang Si Butterfly Park** bij de Kuang Si-watervallen, opgericht en gerund door Ineke en Olaf Paap. Samen met de lokale gemeenschap hebben de Nederlanders een stuk jungle veranderd in een mooie plek met een grote variëteit aan vlinders en bloemen.

De grotten van **Pak Ou**, op twee uur varen vanaf Luang Prabang. Een steil pad, uitgehakt in de kalkstenen rotsen, leidt naar een grot waar boeddhistische pelgrims eeuwenlang de meest uitleenlopende Boeddhabeelden hebben geplaatst.

De spectaculaire watervallen van **Kuang Si**, op een half uur rijden van Luang Prabang, zijn een jungleparadijs.

langs de beroemde trap van 328 treden naar de top van de heilige heuvel Phou Si. Die doemt op uit het midden van de stad als een beetje viezig uitzijnde, groene bult. Maar het vergezicht vanaf de heuvel over de gehele stad en de Mekongdelta is spectaculair. Bij terugkeer passeren we enkele monniken die op weg zijn naar de Chom Si-tempel boven.

Luang Prabang komt tot leven zodra de zon ondergaat. Overal gaan de luiken en beschilderde deuren open. Er komt gezellig licht en muziek uit de vele bars, winkeltjes en restaurants in het centrum.

Hmong-verkopers trekken vanuit de bergen naar de stad om hun handgemaakte indigokleding en borduurwerk aan de man te brengen op de kleurige avondmarkt. Maar opgepast, steeds vaker worden toeristen verleid met goedkope Chinese kopieën van deze speciale ontwerpen.

De volgende ochtend dalen we af naar de machtige Mekong voor de unieke botanische tuinen van Pha Tad Ke. Aan de oever wacht een bootman die ons de majestueuze rivier overbrengt.

De ingang van Pha Tad Ke ligt op een hoge klif. Het uitzicht is bijna net zo indrukwekkend als de tuinen zelf. We belanden in een oase van orchideeën en andere bloemen, varens, bamboe, palmbomen en vele andere soorten, waaronder vleesetende planten.

De Nederlander Rik Gadella begon dit ambitieuze project dat sinds eind 2016 open is voor publiek. Meer dan 1500 inheemse bloemen- en plantensoorten van Laos zijn te bewonderen. „Laos had nog geen botanische tuin zoals deze. Het heeft zeven jaar geduurd om alle botanische collecties te verzamelen, het wetenschappelijk onderzoek te doen, de tuinen te ontwerpen en de werknemers te trainen”, vertelt Gadella, een voormalig curator en uitgever. De tuin is ingedeeld in verschillende zones die elk aan een ander aspect van Aziatische plantkunde en vegetatie zijn gewijd. We leren onder meer hoe Laotianen de verschillende planten gebruiken voor medicinale doeleinden, maar bijvoorbeeld ook om boze geesten te weren of olifanten te behandelen.

Gadella die ooit befaamde kunst- en fotofestivals in Parijs en New York organiseerde, zegt hier helemaal op zijn plek te zijn. Hij bezocht Luang Prabang ruim tien jaar geleden voor het eerst tijdens een midlifecrisis. Hij was op slag verliefd op de stad met haar rustige levensstijl en charmante architectuur.

Aanvankelijk droomde hij van een bamboehuis aan de rivier. „Maar toen de eigenaars me op dit stuk land wezen en de naam ervan vertaalden, de 'klif die problemen kan ontfangen en oplossen', was ik verkocht. In plaats van een Porsche aan te schaffen, kocht ik een stuk jungle.”

Hij besloot zich volledig te wijden aan de biodiversiteit.

Rariteiten en historische voorwerpen in koninklijk paleis

Slapen

Villa Santi hotel is gevestigd in een 19e-eeuwse Franse villa in het hart van Luang Prabang. Voor wie iets meer rust en groen wil, is het net buiten de stad gelegen Villa Santi resort & spa een aanrader. villasantihotel.com

siteit van Laos en mee te helpen aan het behoud van de flora die al eeuwenlang diep is verweven met de levens van de lokale bewoners. „De traditionele plantenkennis onder de vele etnische minderheden van dit land is zeer uitgebreid. Maar het wordt mondeling van generatie op generatie overgedragen wat het kwetsbaar voor moderne invloeden maakt. Behoud en verdere studie zijn een noodzaak.”

Pha Tad Ke is een wetenschappelijk centrum voor onderzoek en educatie. Bezoekers kunnen er ook workshops traditioneel Laotiaans boeketschikken, junglevoedsel, tuinieren of medicinale planten volgen. De tuinen creëren werk en inkomen voor lokale

Overdag ervaar je een serene rust, na zonsondergang beginnen de straten te bruisen!

FOTO 123RF

dorpelingen en helpen jong talent om zichzelf te ontwikkelen in wetenschap, onderwijs en toerisme.

Na de caleidoscoopachtige gembertuin eindigen we in een café aan een grote vijver vol met lelies. De plek is zo sereen dat we er de hele dag zouden kunnen doorbrengen. Dat effect hebben grote delen van Luang Prabang op ons. ●

Na zonsondergang komt stad tot leven

CRUISE JOUW ULTIEME DROOM MET NCL IN 2019

Lissabon, Helsinki of liever Florence? Norwegian Cruise Line (NCL) vaart met zes moderne schepen gevarieerde routes op de **Middellandse Zee, de Oostzee en Noord-Europa**. Vanaf volgend jaar is het Europese aanbod van deze ultra-flexibele rederij groter dan ooit! Zo vaart Norwegian Pearl vanaf de zomer in 2019 ook vanaf Amsterdam. Reizen met NCL betekent ultieme vrijheid. Zo zijn er geen vaste dinertijden en is er geen tafelschikking. **Freestyle Cruising** noemen we dat. Gasten genieten van uitstekende gastronomie en bekroonde Broadway Musicals. Reiskriebels? De droomreis is slechts een cruise away...

NCL NORWEGIAN
CRUISE LINE®

NORWEGIAN CRUISE LINE BIEDT:

- Premium All Inclusive: zorgeloos genieten zonder extra kosten
- De mooiste bestemmingen en routes wereldwijd
- Moderne schepen met unieke faciliteiten
- Geweldige dinermogelijkheden aan boord

Nu: vliegtickets voor slechts **€ 99,-** in combinatie met een cruise vanaf een geselecteerd aantal bestemmingen in Europa.

MEER OP NCL.EU/CRUISES
OF BIJ UW REISBUREAU.

